

Til Kulturdepartementet
Att: Ingunn Rotihaug

Innspill til Kulturdepartementets arbeid med Stortingsmelding om kultur og sosial inkludering

Viser til hyggelig møte i Kulturdepartementet 19.mai der vi også orienterte generelt om vårt arbeid og innfallsvinkler til lokalt kulturarbeid.

Norsk kulturforum er en landsomfattende interesseorganisasjon der primært kommuner og fylkeskommuner er medlemmer. Men også offentlige og halvoffentlige organisasjoner og institusjoner er velkommen som medlemmer.

Norsk kulturforum har de siste årene jobbet aktivt med forankring av kulturloven i lokalt og regionalt kulturutviklingsarbeid. Kulturlovens formålsparagraf slår fast at alle skal ha mulighet for egenaktivitet og gode opplevelser i eget lokalmiljø. Dette legger strenge føringer på kommunene for helhetlig og langsiktig planlegging og tilrettelegging.

Vi vet at mange ikke deltar i kulturlivet, av økonomiske, sosiale, fysiske, psykiske, geografiske eller andre grunner. Når departementet nå tar fatt i dette i en egen stortingsmelding, er det etter Norsk kulturforums vurdering viktig å ha et nasjonalt fokus der alle offentlige forvaltningsnivå inkluderes og samordnes i en helhet. Kommunene utgjør grunnlaget i en slik satsing ettersom både institusjoner, organisasjoner, aktiviteter og tiltak alle er lokalisert til et lokalsamfunn. Til dette arbeidet trengs det både tilretteleggere, utviklere og fagspesifikke kulturarbeidere.

Fra rapporten *Kommunal kultursektor i endring* vet vi at flertallet av kommunene i dag mangler kulturfaglige tilretteleggere og -utviklere for helhetlig og langsiktig arbeid, mens de fleste har fagspesifikk kulturkompetanse knyttet til kulturskole, museer, bibliotek, ungdomsarbeid med mer. Også det frivillige kulturlivet besitter mange steder høy kulturfaglig fagkompetanse. Når kommunene mangler nødvendig kulturfaglig tilrettelegger og utviklerkompetanse kan det være vanskelig å få full effekt av de tiltakene og aktivitetene institusjoner, organisasjoner og enkeltpersoner setter i gang. Det kan også hindre nødvendig erfaringsutveksling, samarbeid og mer permanent lokal forankring.

Norsk kulturforum vil anbefale tiltak som sikrer utvikling av lokal kulturfaglig tilrettelegger- og utviklerkompetanse. Slike tiltak bør knyttes til behov for bredere kunnskap, kompetanseheving, erfaringsutveksling og samarbeid på tvers av prosjekter.

Norsk kulturforum har nettopp gjennomført en nordisk konferanse med fokus på kompetansebehov i arbeidet rettet mot barn og unge. Norsk kulturforum hadde i arbeidet med konferansen ikke spesielt fokus på minoriteter, deltakelse eller inkludering. Vårt utgangspunkt var knyttet til overordnede innfallsvinkler til arbeidet med kultur, barn og unge. At flere av prosjektene hadde stor grad av aktiviteter på tvers av etnisitet, språk og nasjonalitet var et pluss. Prosjektene hadde fokus på overordnede mål, ikke smale

målgrupper. Dette synliggjorde på en god måte at gode prosjekter er gode for alle, ikke bare utsatte grupper.

Norsk kulturforums erfaring fra kommunesektoren er at mange etterspør gode eksempler, alternative innfallsvinkler og tilgang til generell kunnskap og kvalifiserte medarbeidere.

Norsk kulturforum vil anbefale et sterkere fokus på kunnskap og kompetanse, både mht forskning og utredningsarbeid, men også i anerkjennelse av behovet for fagspesifikk kompetanse på en rekke fagområder og erfaringsutveksling og samarbeid på tvers av etablerte faggrenser.

Mange kommuner har sterkt fokus på kulturtiltak og aktiviteter og ser på kultur som et viktig bidra til stedsutvikling, omdømmebygging, folkehelse, livskvalitet, næringsutvikling med mer. Forskning viser også at kultur er viktig for alle disse områdene. Det handler selvfølgelig om penger og gode enkeltprosjekter. Men pengene når ikke langt dersom en ikke samtidig har en helhetlig tilnærming og overordnet strategi for å nå målene. Dette krever tettere samarbeid med og mellom departementene på statlig nivå, og bedre og bredere samarbeid mellom staten, fylkeskommunene og kommunene.

Kultur er i seg selv byggende og grensesprengende. Prosjektene som ble presentert på konferansen nevnt over, hadde alle fokus på kulturen som sådan; på de gode opplevelsene, på egenaktivitet og deltakelse, på kvalifiserte ledere og tilretteleggere og profesjonelt støtteapparat. Selv om flere av prosjektene hadde fokus på livskvalitet, inkludering, deltakelse med mer – var det kulturens kraft og glede som sto i sentrum. De synliggjorde på en god måte at skal kultur brukes som virkemiddel må den først virke. De synliggjorde også behovet for å stille krav og kvalitetskrav.

Norsk kulturforum vil anbefale et sterkere fokus på behovet for og betydningen av kvalitet, kunnskap og kompetanse i kulturlivet generelt.

Vi håper disse korte innspillene kan brukes i en bredere sammenheng og bidrar gjerne i videre samtale om lokal forankring, erfaringsutveksling og samarbeid.

Oslo 14. Juni 2011

Med vennlig hilsen
Norsk kulturforum

Åse V Festervoll
generalsekretær